

MANUSCRITOS DE HEINSIUS

COLACIONES

METAMORPHOSES

Berolinensis Diez 4º 1069 [Lugduni 1629: *Opera quae exstant omnia Dan. Heinsius textum recensuit. Accedunt breves notae ex collatione codicum Scaligeri et Palatinis Jani Gruteri. Lugduni Bat. ex offic. Elzeviriana.*]

NO DISPONIBLE

E: unus ex Leidensibus **Leidensis B.P.L. 95 (108) Ld7** s. XIII (segunda colación; primera en Berol. Diez 8º 2571)

F: unus ex Leidensibus **Leidensis B.P.L. 96 (109) Ld8** s. XIII (segunda colación; primera en Berol. Diez 8º 2571)

G: unus ex Leidensibus **Leidensis B.P.L. 97 (110) Ld2** s. XIII¹ (segunda colación; primera en Berol. Diez 8º 2571)

Berolinensis Diez 4º 1072 [Lugduni 1629: *Opera quae exstant omnia Dan. Heinsius textum recensuit. Accedunt breves notae ex collatione codicum Scaligeri et Palatinis Jani Gruteri. Lugduni Bat. ex offic. Elzeviriana.*]

A: codex collegii s. Johannis Cantabrigiae ante quadringentos annos scriptus, satis accurate exaratus cum hac inscriptione, INCIPIT LIBER OVIDII NASONIS METAMORPHOSEOS, cui addidimus minutum **a** excerpta sunt codicis collegii Caii Cantabrigiae, qui tantum continebat tres priores libros et partem quarti, manu omnino recenti et admodum negligenter scriptus [fragmentum Cantabrigiense el primero, **A**, perdido (podría ser **Cantabrigiensis Bibl. Univ. Ll. 1.9, C** s. XIII), el segundo, **a**, es **Cantabrigiensis Gonville and Caius College 202 (108) C4** s. XIIlex.]

B: codex collegii Balliolensis Oxoniae eiusdem fere aetatis cum superiori, sed literis admodum minutis scriptus. Codex hic erat mutilus et incipiebat lib. IV 117 (¿? **Oxoniensis Balliol College 142 O18**) (**perdido**)

C: ~~codex Arundelianus eiusdem quoque aetatis cum superioribus litera satis r????ta scriptus~~
Patricii Iunii quartus[?] p??inutum c. ascriptum est lib. X XII ex Arundeliano codice sunt ante quadringentos annos scripto. reliqua propter redditum in patriam in eum conferre non licu[it] ¿?
Etonensis 91 (Et s. XII) [13.747 citado por Burman no coincide, LR]

D: codex Vossianus ante trecentos ferme annos scriptus, **Leidensis B.P. Vossianus Lat. Q. 61 Ld6** s. XIII

E: Codex Bibliothecae Leidensis ante trecentos annos scriptus, quem Franciscus Brocovius Brugensis Francisco Nansio donaverat Aº 1574

F: Alter codex eiusdem Bibliothecae, qui Nansii quoque fuit, ex eiusdem fere aetatis est cum superiori.

G: Tertius eiusdem Bibliothecae codex cum glossis uberioribus. non tamen valde antiquis

H: Gronianus codex, qui vetustatis et scripturae fere eiusdem cum Balliolensi codice (vel "prior Gron.", teste Luis Rivero; pero 13.827 no coincide) **Berolinensis Diez Sant. 12 B4** s. XII vel XIII

I: alter codex Gronovii non tam antiquus desinit lib. XIII cum oratione Ulissis **Berolinensis Diez**
B Sant. 9 **B** s. XII

K: Societatis Iesu Lovanensis, qui lib. IX v. 120 desinebat **Bruxellensis Bibl. Reg. 2100** **Br2** s.
XIII

Excerpta codicis membranacei Andini Ampl. V. Claudii Menardi mecum communicavit
Gronovius noster. Se trata del *codex Menardi*, identificado por Antonio Ramírez de Verger con
Berolinensis Diez **B Sant. 11** **B8** s. XIII

Berolinensis Diez 4º 1075 [Lugduni 1629: *Opera quae exstant omnia Dan. Heinsius* textum recensuit. Accedunt
breves notae ex collatione codicum *Scaligeri et Palatinis Jani Gruteri*. Lugduni Bat. ex offic. Elzeviriana.]

A: Codex Regius ante quingentos [annos scriptus]

B: Codex Regius in quo omnia Ovidii

C: codex Thuani ante quadringtonos annos scriptus **Parisinus Lat. 8253** **P24** s. XIII-XIV

D: alter codex Thuani non valde antiquus **Parisinus lat. 8008** **P28** s. XIV contulimus et nonnullis
locis tertium codicem Thuani, qui deficiebat ad initium lib. XII **Parisinus Lat. 8007** **P27** s. XIV

E: Codex Regius tertius recens. **Parisinus lat. 8017** **P39** s. XV

quartus codex elegantissima manu scriptus **Parisinus Lat. 8016** **P38** s. XV, cum hoc multis in
locis conveniebat quintum **Parisinus Lat. 8010** **P30** s. XIV et sextum **Parisinus Lat. 8015** **P37** s. XV etiam
adhibuimus quibusdam locis. sextus erat chartaceus.

F: Codex meus membraneus quem Carolus Sprotius dono dedit **Oxoniensis Bodl. Auct. F.4.22**
O4 s. XIII¹ [Heinsii fuit *codex Sprotii* (“codex meus membraneus, quem Carolus Sprotius dono dedit” ; Berol. Diez
B Sant. 148 e, ff. 151r-159r). Descr. Munari 218, LR]

G: codex Florentinus Sti Marci

H: Codex Neapol. Sti Joannis Carbonarii (literis Longobardicis scriptus) **Neapolitanus Bibl. Naz.**
IV F 3 **N** s. XI vel XII

I: Codex Urbinas a Langermanno collatus (literis Longobardicis scriptus) **Vaticanus Urbinas**
lat. 341 **V2** s. XI/XII

K: Codex Berneggeri Argentoratensis **Parisinus lat. 8001** **P2** s. XII

Berol. Diez 8º 2541 [Parisiis 1541. *Opera. Parisiis, apud Sim. Colinaeum. 3 vols.*]

est hoc idem exemplar quod Heinsio misit Philip. de la Mare. vid. Tom. V Syllog Epist, p. 679.

Jureti qui eos libros contulit cum antiquo exemplari ms.

excerpta F. Jureti quae Philippus de la Mare scripsit et cum Heinsio communicavit
Divionensis 497 **D** s. XII

Berol. Diez 8º 2571 [Lugduni 1559. *Metamorphoses. Lugduni, apud Seb. Gryphium.*]

C1. Codex chartaceus quem habui beneficio summi viri Constantini Lempereur

(En las primeras páginas hace referencia a **M** y **B**, pero luego solo aparecen las lecturas de **C1**)

unus ex Leidensibus **Leidensis B.P.L. 95 (108) Ld7** s. XIII (primera colación; segunda en Berol. Diez 4º 1069) [tertius Leidensis, teste Juan Antonio Estévez]

unus ex Leidensibus **Leidensis B.P.L. 96 (109) Ld8** s. XIII (primera colación; segunda en Berol. Diez 4º 1069)

unus ex Leidensibus **Leidensis B.P.L. 97 (110) Ld2** s. XIII¹ (primera colación; segunda en Berol. Diez 4º 1069)

Berol. Diez B Sant. 148 e [Nicolaus Heinsius, *Collationes ad Ovidium. autographum*]

http://www.manuscripta-mediaevalia.de/hs/katalogseiten/HSK0479_b119.jpg.htm

ff. 100r-102r: excerpta Vossiana (variae lectiones in Ovidium adiectae ad marginem Lugdunensis editionis, apud Ant. Vicentium MDLXIV quas mecum communicavit Doctiss. Juvenis Gerardus Vossius Ger. fil.) no identificado, no localizado o perdido

ff. 141r-149v: cod. Soc. Iesu Lovanensis **Bruxellensis Bibl. Reg. 2100 Br2** s. XIII

ff. 151r-159r: collatus cum vc Caroli Protij Aquisgrani (*sic*) **Oxoniensis Bodl. Auct. F 4 22 O4** s. XIII¹ [aliquando "unus meus", teste Juan Antonio Estévez]

ff. 198r-205v: collationes Ludovici Carrionis sin identificar, no localizado o perdido

ff. 237-241: fragmentum veterimum Leodicense unius folii initio lib. I. has schedas mecum communicavit Val. Andreas sin identificar, no localizado o perdido

ff 253-257v: colaciones de un Ms. perdido para met. lib. 1 y lib. 7-11.

ff. 269r/v: varianten aus einer nicht genannten Quelle zu Metam. 1.737-2.273.

ff. 352r-353v, 354v-355v, 354r: colación del **Francofurtanus Bibl. Civ. et Univ. Ms. Barth. 110 F** s. XIII-XIV

Bodl. Auct. 2 R VI 23 [Venetiis 1533; **Aldina III. Operum. 3 vol. ex rec. Andr. Naugerii. Vol. 2: annotationes in omnia Ovidii opera; index fabularum et ceterorum quae insunt hoc libro secundum ordinem alphabeti; met. Aldus, MDXXXIII. In fine: Venetiis, in aedibus haeredum Aldi et Andreea Soceri, mense Septembri MDXXXIII.]**

A, B: duo codices Balthasaris Moreti ante annos DC scripti [apud Heinsium et Burmannum primus et alter Moreti nuncupantur] sin identificar, no localizados o perdidos

C: eiusdem (Moreti) codex Moreti, scriptus ante annos D [tertius Moreti apud Heinsium et Burmannum nuncupatur] ¿? **Antverpensis Plant. 51 Av** s. XIII

D: eiusdem (Moreti) codex scriptus ante annos CCCC [quartus Moreti apud Heinsium et Burmannum nuncupatur] **sin identificar, no localizado o perdido**

E & F: codices Ecclesiae cathedralis Hamburgensis a Luca Langermanno mecum communicavit uterque liber DC???? aetatem ex???? (“alter Hamburgensis”) **Hauniensis Bibl. Reg. Gl. kgl. S. 2008 H3 s. XII-XIII;** (“prior Hamburgensis”) **Hauniensis Bibl. Reg. Gl. kgl. S. 2009 H2 s. XII**

G: Codex Vossianus D annorum qui Turnebi fuit primus liber manu recentiori scriptus est (Vossianus Turnebi) **Leidensis B.P. Vossianus Lat. Q. 25 Ld3 s. XV met. 1.1-2.105, s. XIII¹ met.2.106-15.879**

H: Codex Vossii eiusdem aetatis usque ad fabulam Leucothoës libro IB mutilus erat nonnullis tamen manu adscriptis recentiori. Inscriptis denuo est hiatus lib. VI. initio fab. Progenes usq. lib. VIII oratione Althaeæ. (Vossianus) **Londinensis Mus. Brit. Harl. 2742 L5 s. XIII**

I: Codex Vossianus eiusdem aetatis incipit lib. II fab. Calistus **Oxoniensis Bodl. D'Orville 171 O5 s. XIII**

K: codex Bernardi Rottendorphii 500 annorum **Guelberbytanus 4427/Gud. Lat. 123 Gf8 s. XIV**

L: codex Constantini Hugenii Zulichemii, qui Plantini olim fuerat, 500 annorum (Reeve afirma que no es **Bruxell. 14620 Br3 s. XIII**) **sin identificar, no localizado o perdido**

M: codex Erfordianus collegii Portae Caeli, quem Joh. Georgius Graevius mihi impetravit utendum scriptus ante annos fere 700 (prior Erfurtanus, teste Luis Rivero) **Erfurtanus Bibl. Amplo. fol. 1 E s. XII**

N: codex eiusdem collegii scriptus ante annos 400 quem idem Graevius mihi dedit utendum (Burman, Erfurtensis alter) **Erfurtanus Bibl. Amplo. fol. 2 E2 s. XIII**

O: codex Arondelianus 500 annorum **Leidensis B. P. Vossianus Lat. O 51 Ld s. XII; Tarrant, s. XII²**

P: unus ex duobus Twisdenianis (¿primus Twisden.?) **¿? Londinensis Mus. Brit. Burn. 224 L7 s. XIIIex.**

Q: codices Rugerii Twisdeni Baroni 400 annorum [**Q (Reeve) // r (Slater)**] unus ex duobus Twisdenianis codex Rogerii Twisden Baroni, 400 annorum (Reeve afirma que no es **Mus. Brit. Burney 223 L6 s. XIII**) (terminaba en 14.537 y después de 10.386 Heinsius anotó ‘deest folium in Q’; las citas se retoman en 475)] **sin identificar, no localizado o perdido**

R: codex bibliothecae Noricae 300 annorum **Norimbergensis Bibl. Civ. Cent. V 56 Nr3 s. XV**

S: codex Joh. Georgii Graevii, 400 annorum (desde 9.549-final, **S** concuerda casi invariablemente con **F** [[**Guelberbytanus 4463/Gud. Lat. 159 Gf7 s. XIV** codex Reginas 500 (Bodl. Auct. 2 R VI 25, **F**)]]) **sin identificar, no localizado o perdido**

a: fragmentum eiusdem (Moreti) scriptum ante annos D, in quo tres aut quatuor libri hic illic **sin identificar, no localizado o perdido**

b: fragmentum quod Cl. Boxhornius mihi donavit scriptum ante annos DC in quo maior pars Metamorphoseos extabat (fragmentum Boxhornianum) **Oxoniensis Bodl. Auct. F.4.30 O s. XII**

d: fragmentum Zulichemianum libri circiter unius, 500 annorum (debió contener 5.34-6.137, 15.228-322, 742-831) **sin identificar, no localizado o perdido**

f: fragmentum codicis Vossiani. Incipit lib. ii fab. Calistus (*sic*) [Reeve se equivoca, pues la descripción de Heinsius realmente es: fragmentum eiusdem (sc. codicis Vossiani) pari aetate (sc. D annorum) quod incipit lib. i fab. Ius et desinit intitio lib. VIII". Lo de "Incipit lib. ii fab. Calistus" pertenece a la descripción de I]. **perdido** (tal pudiera ser **Oxoniensis Bodl. Auct. F.4.31 O6** ca. 1290)

g: fragmentum Spirensis bibliothecae ante annos 600 scriptum, quod tecum communicavit Lucas Langermannus. Incipiebat sub finem lib. III. **Hauniensis Bibl. Reg. Ny kgl. S. 56 2º H** s. XI vel XI^ox. vel XII^ox. vel XIII-XIV (actualmente contiene 9.324-10.707; cuando Heinsius lo colacionó tenía aún 3.506-4.786 y 6.439-12.278)

l: excerpta ex codice Leodicensi S. Jacobi libri primi **sin identificar, no localizado o perdido**

m: excerpta ex codice Caroli Langii **sin identificar, no localizado o perdido**

n: fragmentum veterimum Leodicense unius folii initio lib. I. has schedas tecum communicavit Val. Andreas **sin identificar, no localizado o perdido**

o: lib. II et III ex codice Helmstadiensi, quos Langermannus tecum communicavit **sin identificar, no localizado o perdido**

q: excerpta Francisci Jureti quae vir ampliss. Philippus de la Mare tecum communicavit **Divisionensis 497 D** s. XII

r: *vide Q.*

Bodl. Auct. 2 R VI 25 [Venetiis in Aedibus Aldi, mense octobri MDII = Aldina I, vol. 1 *Ad marinum sannutum epistola, qui apud Graecos scripserint μεταμορφώσεις; Aldo* privilegium concessum ad reip. literariae utilitatem; *Orthographia dictionum graecarum per ordinem litterarum; Vita Ovidii ex ipsius operibus; Index fabularum et ceterorum, quae insunt in hoc libro secundum ordinem alphabeti; Ovidii Metamorphoseon libri quindecim.*]

A: Codex Florentinus Mediceus ante annos **sexcentos** septingentos scriptus mutilus [Mediceus primus] **Laurentianus 36,12 Lr** s. XI vel XII^ox.

B: codex membr. Card. Barberini [Barberinianus] **Vaticanus Barberinianus lat. 70** (2386-VIII.70) **V10** s. XIII

C: codex Mediolanensis Ambros. 500 [Ambrosianus primus] **Ambrosianus R 22 sup A** s. XII^o¹

D: alter codex Ambrosianus 500 [alter Ambrosianus] **Ambrosianus S 32 sup. A6** 1241-1260

E: codex meus quem Mediolani comparavi **Berolinensis Diez Sant. 13 B5** s. XII vel XIII

F: codex Reginas 500 **Guelberbytanus 4463/Gud. Lat. 159 Gf7** s. XIV

G: codex Reginas 400 **Oxoniensis Bodl. Rawl. G. 103 O9** s. XIV

H: cod. chart. Const. Lempereurii **sin identificar, no localizado o perdido**

a: excerpta codicis, cum quo Colinaei editio erat collata, quam Langermannus mihi donavit **sin identificar, no localizado o perdido**

Bodl. Auct. S V 5 [Lugduni 1563, *Metamorphoses*, apud. Seb. Gryphium]

A: codex Urbinas veterrimus

Vaticanus Urbinas lat. 341 V2 s. XI/XII

B: Berneggerianus

Parisinus lat. 8001 P2 s. XII [B, codex Petersdorffianus antiquissimus, quem Argentorati ab heredibus Berneggeri habui. In B post finem leguntur versus “orba parente suo” e.q.s. In fronte libri “Incipit liber primus Ovidii Nasonis *Metamorphoseon*” et sic usque ad finem lib. vi; ibi “Incipit P. Ovidii *Metamorphoseos* lib. septimus” et sic in posterum semper.”]

C: Caesenas fragmentum (en letra distinta a la de Heinsius, colacionado por Langermann)

Caesenas fragmentum olim deperditum, nunc autem (teste L. Rivero) Caesenas S.I.5, ff. 65r-102v, met. 9.234-13.403 Cs s. XIII¹

Bodl. Auct. S V 8 [Lugduni Batavorum, ex officina Elzevieriana, anno MDCXXIX. *Opera quae exstant omnia Dan. Heinsius textum recensuit. Accedunt breves notae ex collatione codicum Scaligeri et Palatinis Jani Gruteri.*] Slater, 16: “Quattuor quidem Heinsii autographa prolixè leguntur. Quintum (vid. Auct. S v. 8), -idque Elzevirianae quam vocant editionis (anni 1629) exemplar, duodecimae (sit verbi venia) formae filique-haud minus quam xlvi codicum lectiones in margines Pygmaeos coartatas atque coacervatas habet. Ne Lynceus quidem hanc congeriem dispiciat. Inest autem suus cuique volumini index, quo perspecto atque cognito expiscabitur gradatim quae voluerit lector, dones -modo faverit Fortuna- codices ipsos, non collationes, adeat. Neque vero opus est ut eadem omnia diligentia quae pari pretio non sint exsequatur.”

A: codex tertius v. cl. Iohannis Frederici Gronovii ante CCCC annos aut D scriptus {sin identificar, no localizado o perdido? [citado en 13.900 y 903, donde no coincide con BB2B3B4B5B7; LR] [Sin embargo, JAES ofrece datos que señalan a B2 (12.278 cum] dum B2; 327 terra] dextra Ab B2B4 C2(corr. C2²) Ld7(corr. Ld7²) O5 P30 Pt3; 350 Nedymnum] Medignum A3 B2 P24; 365 pacis pignusque] pignus pacisque B2)]}

B: codex Iohannis Sixii, qui Gruteri olim fuerat eiusdem aetatis. multa libro primo desiderabantur (etiam, Sixinaus) Berolinensis Diez B Sant. 5 B7 s. XIII [13.741 citado por Burman no coincide, LR]

C: codex meus quem Iohannes Mentelius medicus Parisiensis mihi donavit 500 annor. [unus ex Mentellianis] Parisinus Lat. 8006 P9 s. XIII

D: alter codex ab eodem (Johanne Mentelio medico Parisensi) mihi donatus 400 annor. Parisinus Lat. 8002 P8 s. XIII

E: codex Palatinus veterrimus, qui in Vaticana num (*litura*) DCCC annorum per columnas scriptus sed libro praesertim IV.VI.II et parte VII multa difidenter aut legi non possunt Vaticanus Palatinus lat. 1669 V3 s. XII; Tarrant XI² [quizá también “Primus Palatinus”, según Luis Rivero y Juan Antonio Estévez]

F: Alter palatinus sexcentorum annorum in quo quodam lib. III. omnia lib. fere IV. quaedam deerant [Alter / secundus Palatinus] Heidelbergensis Bibl. Univ. Palat. Lat. 1661 Hd s. XII-XIII [no siempre coinciden las anotaciones de Burman, LR, sí en 6.208 ARV; colacionado por Gierig-Jahn 1821, LR; la identificación no le ha dado problemas a LR ni a JAES; en 10.123 no coincide y tampoco con V15, sí con V17, PFS]

G: Vaticanus nº 1593 sexcentorum circiter annorum. In G antiquae lectiones multae erant erasae et a p. 306 usque ad finem omnia recentiori manu scripta erant [primus Vaticanus] Vaticanus lat. 1593 V5 s. XII [en 13.189 no coincide, LR]

H: alter Vaticanus nº 5179 quingentorum annorum. secundus Vaticanus Vaticanus lat. 1597 V12 s. XIII

I[II]: Mediceus¹ 600 circiter annorum. Secundus. In I liber primus manu recentiori scriptus usque ad vers. lib. II. p. 30 *non aget hos [met. 2.62]* [tertius Mediceus in editione eius] Laurentianus 36,10 Lr3 s. XIII; Tarrant, XIIEx. [en 13.593 la lectura *causa por cura* es atribuida por Burman 1727 a "alter Medic", que leen Lr3 y Lr7, LR]

K[III]: alius eiusdem bibliothecae paulo recentior tertius Mediceus [quartus Mediceus in editione eius] Laurentianus 36,14 Lr4 s. XIIEx.

L[IV]: codex sextus (quartus *suprascriptum*) Mediceus 500 annorum [Mediceus sextus (an quartus?) in editione] Laurentianus 36,11 Lr10 s. XIII

O: excerpta ex ~~Vaticane~~ Aldino codice M. Mureti quem cum MSS. duobus contulerat nam modo hoc signum additum". modo ":" quod utrumque codicem confirmat, saepe et Vaticanos citat, quos ego V litera notavi, si duos VV atque ita porro. Citat et subinde impr. quod impressum codicem significare credo. Et Aldinus codex anni 1533 extat in collegio Romano apud Jesuitas. erat antea satis negligenter collatus, unde apparet ipsum Muretum contulisse ??? ex alterius excersisse libro ubi nulla ↗??? erant addita pro ipsis Mureti emendationibus et coniecturis sumpti. no identificado, no localizado o perdido

M: litera notata sunt ex codice Vaticano excerpta Parmensis editionis, quem Mattheus Herculanus passim emendarat [ex codice Vaticano excerpta Parmensis editionis, que Matehus Herculani passim emendarat] no identificado, no localizado o perdido

N: ex altero codice Vaticano Aldinae editionis in (fol?) a Io. Calandra emendato ex MSS cui hoc adscriptum: *Hi libri Ovidiani emendati fuerunt per Jo. Calandram maxima diligentia in gratiam Divae Isabellae Estensis Mantuae Marchissae, edito super his emendationum libro VII. kal. Jun. Anno Sat. MDX* no identificado, no localizado o perdido

Q[V]: bonus: Mediceus quartus 400 annorum (Slater P²) // **Q:** quintus Mediceus (*Munari*) Laurentianus 36,16 Lr19 s. XIVEx.

R[VI]: codex optimus; quintus (sextus *Munari*) Mediceus 600 annorum [secundus Mediceus in editione eius] Laurentianus 36,5 Lr8 s. XIII

S[VII]: [S, T, V, X] quatuor alii Medicei, CCCC annorum] septimus Mediceus Laurentianus 36,19 Lr7 s. XIII¹

T[VIII]: [S, T, V, X] quatuor alii Medicei, CCCC annorum] octavus Mediceus Laurentianus 36,6 Lr13 s. XIVin.

V[IX]: [S, T, V, X] quatuor alii Medicei, CCCC annorum] nonus Mediceus Laurentianus 36,8 Lr14 s. XIV [informa JAES: guarda delantera, vuelto, aparece Contuli NH, y debajo V IX, lo que confirmaría que se trata del *nonus Mediceus*; la V es el siglum que le atribuye]

¹ Heinsius, ante la cantidad de Mediceos que cita, anota delante de cada siglum en números romanos el ordinal de la siguiente manera: II siglum I; III siglum K; IV siglum L; V siglum Q, VI siglum R; X sigla S, T, V, X (hay que entender que S es VII, T es VIII, V es IX y X es X), XI siglum Y, XII siglum Z, XIII siglum Γ, XIV siglum Δ, XVII sigla Θ Λ Φ, XXVII siglum c, XXX siglum f (hay que entender que los sigla d y e serán XXVIII y XXIX), XXXII siglum h (hay que entender que g es XXXI), XXXIV siglum k (hay que entender que i es XXXIII), XXXIX sigla o y p (hay que entender que l, m, n y p son XXXV, XXXVI, XXXVII, XXXVIII)

² Heinsius no utiliza la letra latina P para no confundirla con la P (rho) griega con que designará el *fragmentum apud Patres Oratorios Romae*.

X[X]: [S, T, V, X quatuor alii Medicei, CCCC annorum] decimus Mediceus
36,18 Lr12 s. XIII Laurentianus

Y[XI]: codex Med. recens membran Laurentianus 36,1 Lr22 s. XV

Z[XII]: codex Med. 400 annorum Laurentianus 36,13 Lr15 s. XIV

R[XIII]: codex Med. 400 annorum Laurentianus 36,4 Lr9 s. XIII

A[XIV]: codex Med. chart. Laurentianus 36,3 Lr20 1406

E[XV], A[XVI], F[XVII]: tres Medicei in charta, quorum F, quintus et 1º Med. subinde notas, est descriptus ex optimo codice. Decimum octavum Mediceum non contuli nisi ultimo libro, hoc signo notavi ⊥, quod descriptus sit ex antiquissimo illo Sti. Marci Laurentianus 36,9 Lr26 1453

P: fragmentum apud Patres Oratorios Romae sescentorum annorum ex variis Metamorphoseon libris [excerpta Theatinorum Romana / veterimum fragmentum Theatinorum Romae / schedae vetustissimae Theatinorum Romae] Romanus Bibl. Vallicelliana F.25 R s. XIIex. [Anderson]

A[XVI]: [Mediceus in charta (sextus decimus)] Laurentianus 36,17 Lr21 s. XVin.

F[XVII]: [codex Mediceus chartaceus probae notae] Laurentianus 36,7 Lr23 s. XV

⊥[XVIII]: decimum octavum Mediceum non contuli nisi ultimo libro: hoc signo notavi ⊥, quod descriptum sit ex antiquissimo illo Sancti Marci Laurentianus 36,15 Lr27 1456

a, b: duo codices Caroli Strozze nobilis florentini [sic], quorum a. 600 b. 400 circiter annorum erat [Strozzianus Laurentianus Strozzianus 121 Lr2 s. XIIin.; b: alter Strozzianus Laurentianus Strozzianus 120 Lr6 s. XIIex.]

c[XXVII]: codex meus chartaceus florentiae emptus, qui nisi ltras bonas lectiones habet Oxoniensis Bodl. Auct. F.2.3 O12 s. XV (desde que lo colacionó Heinsius, este ms. ha perdido 3.397-4.358)

d[XXVIII]: codex 400 annorum S. Salvatoris Bononiae [primus Bononiensis] Bononiensis Bibl. Univ. 2278 Bo s. XIV

e[XXIX]: codex eiusdem aetatis ibidem [alter Bononiensis] Bononiensis Bibl. Univ. 2350 Bo2 s. XIV

f[XXX]: tertius codex ibidem eiusdem aetatis [tertius Bononiensis] Bononiensis Bibl. Univ. 2315 Bo3 s. XV

g[XXXI]: codex Patavinus Ecclesiae cathedralis ante 400 annos scriptus quem v. c. Georgius de Turre medicinae professor dedit utendum [probablemente “primus Patavinus”, según Luis Rivero] Patavinus Bibl. Capit. C 63 Pt3 s. XIV

h[XXXII]: codex Sancti Iohannis in Viridario Patavinus quingentorum annorum quem ab eodem Turriano accepi utendum. In illo codice eran adscripta argumenta Luctatii omnia quae non fuit otium conferre. perduto

i[XXXIII]: codex 500 annorum quem Langermannus dono mihi dedit 3034/Aug. 13.9 Gf4 s. XIII Guelferbytanus

k[XXXIV]: codex Genevensis bibliothecae 400 annorum 94 Ge s. XIII Genevensis Bibl. Publ. et Univ. Lat.

l[XXXV]: Codex Basileensis bibliothecae circiter 600 annorum [primus Basileensis] Basileensis Bibl. Publ. Univ. F.II.26 Bs2 s. XIII

m, n[XXXVI, XXXVII]: secundus et tertius Basileensis 400 annorum [secundus Basileensis Basileensis Bibl. Publ. Univ. F.II.27 Bs4 s. XIII²; tertius Basileensis Basileensis Bibl. Publ. Univ. F.II.28 Bs3 s. XIII]

o, p[XXXVIII, XXXIX]: quartus et quintus Basileensis chartacei [quartus Basileensis Basileensis Bibl. Publ. Univ. F.VI.12 Bs7 1478; quintus Basileensis Basileensis Bibl. Publ. Univ. F.III.7 Bs6 1456]

q: codex Argentinensis bibliothecae, 500 circiter annorum perduto [indicios de que esté relacionado con Gf, LR]

r: codex eiusdem prioris bibliothecae chartaceus perduto

w: fragmentum chartaceum quod Langemannus mihi donavit, incipit pag. 70 usque p. 226 et a pag. 332 usque 365 Oxoniensis Bodl. Auct. F.2.4 O15 s. XV (esta identificación no parece correcta si se compara el ms. (que empieza en 3.475 y termina en 14.184) con la descripción que hace Heinsius (Slater, 32): “incipit pag. 70 [= 3.352 addiderat, poteratque puer] usque pag. 226 [= 9.139 circ.] et a pag. 331 [= 13.269 circ.] ad pag. 365 [=14.183-205]”)

Vaticanus Lat. 3266 V7 s. XIIIin. consultado por Heinsius

Bodl. Auct. S V 11 [Lugduni Batavorum, ex officina Elzeveriana, anno MDCXXIX. *Opera quae extant omnia Dan. Heinsius* textum recensuit. Accedunt breves notae ex collatione codicum Scaligeri et Palatinis Jani Gruteri]

A: Florentinus S. Marci optimus Marcianus Florentinus 225 M s. X vel XI vel XII [“A. codex S. Marci apud Dominicanos Florentiae, ante annos octingentos scriptus. Liber xv in eo desideratur. Veteres quoque lectiones ab imperito homine multis locis erant erasae, ut vestigia vix apparent.”]

B: Neapolitanus (?) Neapolitanus Bibl. Naz. IV F 3 N s. XI vel XII [B. codex S. Johannis Carbonarii Neapoli literis longobardicis scriptus, superiori codice paulo recentior. Liber xv manu recentiori scriptus erat, ante annos quadringentos circiter. In hoc codice plurimis locis antiquae lectiones erasae erant, ipsis quoque vestigiis prorsus sublatis. Margini vero argumenta fabularum Lutatii adscripta, quae conferre non vacavit.”]

C: notae marginales ex v.c. Politiano.

OTROS

alter Regius Parisinus Lat. 7993 P3 s. XII [Munari nº 238]

primus Regius Parisinus Lat. 8000 P4 s. XII; Bruère s. XIII [Munari nº 239]

tertius Thuaneus? (dub. Munari) Parisinus Lat. 8007 P27 s. XIV [Munari nº 246)

quintus Palatinus Vaticanus Palatinus lat. 1670 V26 ca. 1400

Vaticanus Palatinus lat. 1663 (321 hen.) V17 s. XIII/XIV Munari sólo dice que lo colacionó, y nada más. [Munari nº 362] [¿quartus Palatinus?]

Vaticanus Palatinus lat. 1667 (C.79.1886) V9 Quizá sea, según apunta LRG, el quartus Palatinus [siluis(sic V9³[suprascr. u.l.])] filiis V5(a.c.): nymphis V9(nin-), “fragm. Moreti et quart. Palat.” test. Burm. 1727•] LRG anota que también coincide con Primus Moreti.

Vaticanus Palatinus lat. 1664 (C.92-992) V15 s. XIII f. br "MS. III vocatus Grutero", Heinsius [Munari n° 363]

Francofurtanus Bibl. Civ. et Univ. Ms. Lat. Qu. 21 F2 s. XV codex Thysii [primer intento de identificación por Luis Rivero, basándose en las coincidencias de 13.280, 13.672, 13.679 y 13.783] [pero en 3.416 no coincide la lectura del codex Thysianus, ASR, y tampoco en 13.685, LR, y tampoco en 12.308, JAES]

¿codex Mazarinus? no identificado, no localizado o perdido [información de JAES]

Farnesianus no identificado, no localizado o perdido